

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ชุมชนในเขตบริการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 383 คน จำแนกเป็น

1.1.1 สมาชิกองค์กร จำนวน 344 คนแยกเป็นชาย 297 คน หญิง 47 คน

1.1.2 ผู้นำองค์กร จำนวน 39 คน แยกเป็นชาย 31 คน หญิง 8 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกองค์กร จำนวน 211 คนจำแนกเป็นชาย 169 คนหญิง 42 คน ผู้นำองค์กรจำนวน 37 คนจำแนกเป็นชาย 29 คน หญิง 8 คนรวม 248 คนได้มาโดยการเปิดตารางของ Krejcie และ Morgan (สมศักดิ์ คำศรี. 2547 : 35) และสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยการกำหนดหมายเลขกำกับรายชื่อประชากรเป้าหมายแล้วจับสลากหมายเลขออกให้เหลือประชากรเท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่างหมายเลขที่ถูกจับออกตรงกับชื่อประชากรๆ ผู้นั้นก็ถูกคัดออกที่เหลือคือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	สมาชิกองค์กร		นายกองค์กร	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชาย	297	169	31	29
หญิง	47	42	8	8
รวม	344	211	39	37

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามและระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert type) มี 5 ระดับ ได้แก่ ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ศึกษาเอกสาร วารสาร รายงานการวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert type) จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆ

3.3 สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดทั้ง 4 ด้าน

3.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง ความเหมาะสม ความถูกต้อง

3.5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา ความชัดเจนของภาษา และความเที่ยงตรงของแบบสอบถามซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้แก่

3.5.1 นายมีชัย พลภูงา กศ.ม. (การวิจัยทางการศึกษา) ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการวิจัย การวัดผลและตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ

3.5.2 นายสมชาย กาทอง ศศ.ม. (รัฐศาสตร์) เจ้าหน้าที่บริหารงานพัฒนาชุมชน 7 พัฒนาการอำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.5.3 นายทำนอง วรรณโคตร วุฒิการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านท่าม่วง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.5.4 นางยุวดี เมฆบุษยา วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (ไทยคดีศึกษา) ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านกระทุ่มเครือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี เขต 4 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.6 นำไปทดลอง (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และฝ่ายบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 60 ชุด

3.7 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89 คำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามที่เข้าเกณฑ์กำหนดรหัส เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.9 สร้างแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญคุณภาพเชิงเนื้อหาและ โครงสร้าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายอำเภอ สดึก เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ และขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ส่งแบบสอบถาม และหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม จากนายอำเภอ สดึก ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกตำบลในเขตพื้นที่อำเภอสดึก และนายกเทศมนตรี ตำบลสดึก เพื่อประสานการจัดเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและ ขอรับคืนด้วยตนเอง

4.3 สุ่มทำการสัมภาษณ์สมาชิกองค์กร จำนวน 3 คน กับนายกองค์กร จำนวน 2 คน แห่งละ 1 คน รวม 5 คน

5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

5.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ นำมาใช้ในการ วิเคราะห์ โดยคิดเป็นร้อยละ

5.2 แยกแบบสอบถามตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.3 ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102)

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	ให้ 4 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	ให้ 2 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

5.4 นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ตาม รายการดังนี้

5.4.1 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ ไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ระดับการมีส่วนร่วม
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

5.4.2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา จำแนกตามเพศ และ ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน โดยการวิเคราะห์ค่า t-test

5.4.3 วิเคราะห์และสังเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
K	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือ
$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1) ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 101)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P	แทน	ร้อยละ
f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2) ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 103)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

6.2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ใช้ t-test